

Szakdolgozati témalehetőségek a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság területén

1. Védett vagy fokozottan védett növény, gomba vagy állatfajok ponttérképezése (felmérése).

A Duna-Ipoly NP térinformatikai adatbázisát folyamatosan bővíti. Az itt felhalmozódó adatok képezik az alapját a kezelési terveknek, területkezeléseknek, településrendezési terveknek, ill. néhány célirányos kutatásnak.

A szakdolgozóknak feladata lehetne egy terület (tetszőleges) minél részletesebb felmérése. A védett fajok minél szélesebb körének GPS-el történő felmérése. Vagy a Szakdolgozó által kiválasztott növény vagy állatfaj nagyobb területen történő felmérése. Ez utóbbi feladatnál a NP adatbázisában a helyenként gyakorinak mondható fajok felmérése is nagy segítség (pl. növényfajok: Iris arenaria, Seseli leucospermum stb.).

Mit tud a NP biztosítani: meglévő előfordulási adatok térinformatikai fedvénye . A felmérendő területek térképei, légifotók stb.

Előképzettség: ehhez a feladathoz kell a legkevesebb előképzettség. Fontos azonban, hogy a szakdolgozó az általa választott taxont nagy biztonsággal el tudja különíteni a többi hasonló taxontól.

2. Élőhelytérképezés.

A Duna-Ipoly NP folyamatosan készíti/készítteti a védett és/vagy Natura 2000 kijelölés alatt álló területeinek élőhelytérképét. Az így keletkezett adatokat a NP térinformatikai adatbázisban gyűjti. Az adatok felhasználása hasonlóan a fajadatokéhoz változatos: a településrendezési tervektől a kezelési tervekig.

A szakdolgozóknak feladata lehetne egy általa kiválasztott (lehetőleg számára könnyen elérhető) terület térképezése.

Mit tud a NP biztosítani: meglévő előfordulási adatok térinformatikai fedvénye . A felmérendő területek térképei, légifotók stb.

Előképzettség: a feladathoz nagyon jó fajismeret szükséges.

3. Állat, gomba vagy növényi közösségek vizsgálata egy területen, élőhelytípuson vagy tájegységen belül.

A NP gyűjt mindenféle élőlényre vonatkozó adatot. A védett fajok listája folyamatosan bővül, ezért a ma még nem védett fajok holnap már akár védettek is lehetnek. Másrészt a NP vizsgálja, hogy bizonyos helyeken, élőhelytípusokban, milyen fajok fordulnak elő. Vizsgálja továbbá azt is, hogy az élőhelyek használata/kezelése miként hat ezekre az élőlényközösségekre.

Mit tud a NP biztosítani: meglévő előfordulási adatok térinformatikai fedvénye . A felmérendő területek térképei, légifotók stb.

Előképzettség: a feladathoz nagyon jó fajismeret szükséges.

4. Özönfajok.

Az invazív fajok kutatása Nemzeti Parkunkban új irányzat. Rengeteg olyan pályázatunk van melyben az egyik részfeladat az invazív fajok visszaszorítása.

A NP működési területén levő pályázati vagy egyéb forrásból megvalósuló invazív fajok kezelése, ill a tapasztalatok összegzése, a nem célfajokra való hatásának vizsgálata tág teret nyújt a kutatásoknak. Az előző három témával szabadon kombinálható. Az invazív fajok kérdése különösen hangsúlyos a száraz gyepek, láprétek és ártéri erdők esetében.

Mit tud a NP biztosítani: meglévő előfordulási adatok térinformatikai fedvénye . A felméréndő területek térképei, légifotók stb. Mindezeket túl célzott kezeléseket tudunk beállítani.

Előképzettség: az invazív fajok kutatásához alapfokú, vagy közepes taxonómiai és élőhelyismereti előképzettség szükséges.

5. Bekapcsolódás meglévő kutatásokba.

A NP által üzemeltetett monitoring rendszerek közül az NBmR az, ami előre meghatározott, tervezhető kutatási kerettervet tartalmaz. A kutatásokat részben a NP szakemberei részben külső szakemberek végzik. A szakdolgozónak feladata lenne a korábbi felmérések összesítése, értékelése, az aktuális felmérésekben való részvétel. BSc. témának a meglévő kutatási jelentések összesítése, feldolgozása is megfelelő lehet.

Az NBMR a következő fő kutatási témák köré csoportosul:

I. PROJEKT. Védett és veszélyeztetett fajok megfigyelése

I/a. ALPROJEKT. Hazai védelem alatt álló és veszélyeztetett fajok megfigyelése

Cél: A védett és veszélyeztetett fajok állapotának nyomon követése, a nemzetközi adatszolgáltatási kötelezettség kielégítése (egyezmények, OECD)

I/b. ALPROJEKT. NATURA 2000 fajok monitorozása (Isd. még NATURA 2000 monitorozás)

Cél: Az EU NATURA 2000 élőhelyei állapotának szabványos nyomon követése a nemzetközi kötelezettség szerint

II. PROJEKT. Felszíni vizek és vizes területek életközösségei

II/a. ALPROJEKT. Folyók és tavak élővilága (ÁNÉR besorolás U8, U9)

Cél: Vizes élőhelyek biológiai sokféleségének trend monitorozása.

Kapcsolódás az EU Víz Keretirányelv előírásaihoz, amely a biológiai változók felhasználását teszi szükségessé a vízminősítésben

II/b. ALPROJEKT. Vizes élőhelyek (ÁNÉR besorolás A, B, C, D)

Cél: Az év jelentős részében vízzel borított élőhelyek, Ramsari területek élővilága állapotának nyomon követése (az A, B és C ÁNÉR kategóriák esetében).

III. PROJEKT. Magyarországi élőhelyei

Cél: Az élővilág állapotváltozásának táj szintű monitorozása.

IV. PROJEKT. Özönfajok

Cél: Idegenhonos özönfajok terjedésének és károsításának nyomon követése, természetvédelmi beavatkozások kidolgozása.

V. PROJEKT. Erdőrezervátumok - kezelt lomboserdők (ÁNÉR besorolás K, L és M)

Cél 1: Erdőművelés hatásának megfigyelése lombos erdők fajgazdagságára.

Cél 2: Erdőtársulások trend monitorozása

VIII. PROJEKT. Szikes élőhelyek (ÁNÉR besorolás F és M)

Cél: Az európai jelentőségű honi szikesek állapotának trend monitorozása.

IX. PROJEKT. Száraz gyepek (ÁNÉR besorolás G és H)

Cél: Fragmentált füves élőhelyek fajkompozíció-változásának megfigyelése az ember környezetkárosító tevékenységének tükrében.

X. PROJEKT. Hegyi rétek (ÁNÉR besorolás E)

Cél: Tájhasználat (hagyományos gazdálkodás, kaszálás, legeltetés stb.) hatásának vizsgálata üde másodlagos gyepek élővilágára. A kaszálás és legeltetés (mint természetvédelmi kezelés) megfelelő alkalmazása hozzájárul a gyepek fajgazdagságának fenntartásához.

XI. Projekt. Közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek monitorozása (Natura 2000)

Az NBmR mintavételi módszereiről, a vizsgált taxonokról további leírás itt talál:

http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=sub_472

6. Turizmus, látogatóközpontok, bemutatóhelyek, PR.

Nemzeti Parkunk folyamatosan bővíti a turisztikai célú bemutatóhelyeit, hiszen a féltett kincseink bemutatása képezheti a társadalmi bázisát egy jól működő tudatos társadalomnak. Mindenki számára világos azonban, hogy ezt nagyfokú, körültekintő tervezésnek kell megelőzni. Ebben a témában a szakdolgozónak feladata lenne ezen a létesítmények működésének, látogatói szokásainak, társadalmi visszhangjának, a NP PR tevékenységének vizsgálata. A szakdolgozónak feladata lehetne felderíteni, hogy az emberek valójában mit szeretnének megismerni és milyen szinten, illetve ennek milyen hatása van vagy lehet az élővilágra. A téma felölelheti az internet adta lehetőségek kihasználását a turisztikai PR stb. tevékenységekben.

Mit tud a NP biztosítani: ha van ilyen irányú felmérés, akkor a korábbi felmérések anyagait, bejárást a látogatóhelyszíneinkre, kérdőívek stb. kihelyezését a látogatóhelyeken, interneten.

Előképzettség: nem árt a védett területek ismerete, nem hátrány a védett fajok ismerete. A téma természetéből adódóan inkább társadalomtudományok iránt érdeklődőknek javasoljuk.

7. Élőhelykezelések hatása.

Részben átfed az előző témákkal. A Nemzeti Park élőhelykezeléseket végez a működési területén. Több olyan helyszín is van ahol invazív fajok visszaszorítását, cserjeirtást, legeltetést tervez végezni. Ezekben a helyszíneken tág teret kap a kutatás a védett faj/vagy fajok felmérésétől az élőhelyekben bekövetkező változásokig. A szakdolgozónak lehetőséget biztosítunk egy-egy faj megmentését célzó beavatkozás végzésére is, a magfogas, előnevelés, búvóhelyek és/vagy biztosítása, állományerősítés, élőhelykezelés témakörökben.

Mit tud a NP biztosítani: ha van a területre vonatkozó a beavatkozást megelőző kutatás, akkor ennek az anyagait, védett fajok adatbázisa (amennyiben rendelkezésre áll). A kutatáshoz szükséges kísérleti elrendezések beállítására terepi egyeztetés után van lehetőség.

Előképzettség: nem árt a védett területek ismerete, nem hátrány a védett fajok ismerete.

Szinte mindegyik témához szükséges az önálló munkavégzés, térinformatika, GPS, terepmunkára való készség, kitartás, türelem és a természet szeretete.

Kapcsolat:

Bérces Sándor: bercess@gmail.com